

OBECNÍ ZPRAVODAJ STŘEŇ

2/2022

Vychází jednou za dva měsíce.

Datum vydání: 13. dubna 2022

KDE SE DÁ ŠETŘIT

Současná situace kolem všeobecného zdražování donutí všechny z nás ještě intenzivněji promýšlet možnosti úspor. Jednou z oblastí zasaženou skokovým nárůstem cen je energetika. Obec v současnosti spouští do provozu novou fotovoltaickou elektrárnu na čistírně odpadních vod.

Instalovaná fotovoltaika na ČOV má výkon 10 kWp, což je hranice, kdy pro provoz není vyžadována licence na výrobu elektřiny. Pořizovací cena byla 218 980,- Kč bez DPH (pro obec konečná cena). Pro vysvětlení - jednotka Wp (Watt-peak) je míra nominálního výkonu solárního panelu v laboratorních (ideálních) světelných podmínkách. I při dubnovém svitu bez zastínění je schopna fotovoltaika generovat momentální max. výkon 10 kW. Reálný výkon závisí na vnějších podmínkách jako je např. úhel dopadu slunečních paprsků a teplota. Náš systém je bezbateriový a chystáme se využít služby virtuální baterie některého z dodavatelů elektrické energie. Výhodou instalace na ČOV je stálá potřeba dodávek el. energie pro běžící technologie. Přebytky budou přetékat do sítě a v době, kdy nebude elektrárna vyrábět dostatek energie, si elektřinu odebereme právě z virtuální baterie dodavatele služby. Návrh této investice odhadujeme přibližně do pěti let, přičemž životnost zařízení je cca 25 let. Do budoucna je možné systém rozšířit o bateriové úložiště.

Dalším velkým žroutem elektrické energie je více jak sto lamp veřejného osvětlení. Aktuálně používáme pro osvětlení obce 70W sodíkové výbojky. Z Národního plánu obnovy budeme žádat o dotaci na rekonstrukci veřejného osvětlení. Cílem je snížit spotřebu elektrické energie při dodržení legislativních podmínek. Předběžné propočty ukazují na předpokládanou dotaci ve výši 600 tis. Kč a celkové náklady akce kolem 800 tis. Kč. Ceny materiálů jsou však v současnosti nevyzpytatelné a uvidíme, jak se situace v čase vyvine. Realizace výměny je naplánována koncem tohoto kalendářního roku.

Oblast možností energetických úspor je velmi široká. Celkově lze toto téma shrnout konstatováním, že nejlepší je být pokud možno nezávislý, soběstačný a potřebovat čehokoli co nejméně. Válčný konflikt na Ukrajině nám to ukazuje v plné míře. Zkuste tedy i vy doma popřemýšlet o možnostech energetických úspor např. s dotační podporou programu Nová zelená úsporám.

- Jiří Nevima, starosta -

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ

Konečně se dostavilo jaro a obecní venkovní plány je možné začít realizovat. Za kulturním domem došlo k dorovnání terénu, zasetí trávy (prosím neníčit) a aktuálně probíhá rekonstrukce přístavku na venkovní kuchyň.

Před časem jsme dokončili ořez stromů kolem fotbalového hřiště, který zvýší bezpečnost v místě. K záchraně krásných stromů přispěli nemalou částkou dva dárci, za což jim moc děkujeme. Obec zaplatila za ořez částku 66 500,- Kč.

V ulici za školou probíhá prodloužení vodovodu a kanalizace. Akci financuje stavebník rodinného domu a obec přispěje pouze částí nákladů na materiál. Aktuálně realizujeme také dlouhodobě plánované zatrubnění příkopu v uličce od obecního úřadu navazující na ulici Vládní.

V lokalitě naproti čistírně odpadních vod přibýly kůly k vysetým a vysazeným semenáčkům Ořešáků královských. Bude to sice trvat, ale jednou se dočkáme i úrody obecních vlašských ořechů.

Co se týká akcí, tak bych chtěl moc poděkovat všem, kteří přišli na Uklidme Česko. I když bylo docela chladno, tak se akce povedla a bylo poznat, že dobrovolníci přišli nejen uklízet, ale také si popovídat o radostech a starostech, které život přináší. A o tom by komunitní život v obci měl také být. Proto děkuji všem spolkům, které akce v obci pořádají. Na zelený čtvrtek (14. 4.) proběhne v kulturním domě velikonoční taneční zábava se skupinou Motors Rock. V sobotu 24. dubna pořádá SRPŠ Dětský maškarní ples. Na 7. května plánuje TJ Střeň tradiční nohejbalový turnaj. A naši hasiči se chystají na jarní pečení makrel (termíny ještě upřesní). Takže je na co se těšit.

Budte zdraví Střeňáci a užijte si hezké Velikonoce ☺.

- Jiří Nevima, starosta -

STŘEŇ POMÁHÁ UKRAJINĚ

Občané Střeň pomáhají Ukrajině a jejím obyvatelům různými způsoby - ubytování, materiální i finanční sbírky. V sobotu 12. března se uskutečnila v kulturním domě za přispění členů sociálního výboru Obce Střeň sbírka textilu a dalších potřebných věcí. Díky našim občanům a zejména díky zaměstnancům ČSAD LOGISTIK Ostrava a. s., pobočky Olomouc se podařilo sesbírat historicky největší množství materiálu. Počet pytlů a krabic přesáhl číslovku sto, což je na naše poměry nebývale velké množství. Největší poděkování za realizaci sbírky míří ke Gabriele Kubíčkové, Evě Sanislové a Dagmar Holánikové (členkám sociálního výboru). Sesbírané věci si převzaly Charita Šternberk - středisko Litovel a Textilní banka.

V březnu jsme byli osloveni Charitou Šternberk s nabídkou uspořádání finanční sbírky na pomoc Ukrajině. Sbírkou jsme zpřístupnili na obecním úřadě a do kasičky Charity občané Střeň přispěli krásnou částkou 37 039,- Kč. Moc děkujeme.

Ve spolupráci s majitelkou místního obchodu paní Jitkou Tománkovou jsme uspořádali materiální sbírku potravin a drogerie pro Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (KACPU Olomouc). Střeňáci pomohli i při této sbírce a ve

čtvrtek 31. března jsme vybrané tři krabice zboží zavezli do KACPU Olomouc.

Závěrem bych chtěl jménem Obce Střeň poděkovat všem, kteří Ukrajině a jejím obyvatelům jakkoli pomáhají. Když je někdo v nouzi, Střeňáci vědí, co mají dělat a dokáží vždy účinně pomoci (viz - povodně, tornádo na jihu Moravy, válka na Ukrajině). Díky za sílu lidskosti, kterou projevujete ☺.

- Jiří Nevima, starosta -

KRÁSNĚJŠÍ STŘEŇ 2022

V tomto roce nás čeká již jedenácté pokračování soutěže Krásnější Střeň. Cílem akce je opět podpořit občany, kteří přispívají květinovou výzdobou a upravenou zelení k pěknému vzhledu obce. Odborná komise bude průběžně hodnotit od května do září a vyhlášení výsledků proběhne v říjnu.

Květinová výzdoba obce v podobě osazení tradičních záhonů a truhlíků z dřevěných klád bude realizována i v tomto roce. Pokud by měl někdo z občanů zájem osadit si truhlík sám a celou sezónu se o něj před domem starat, může tento požadavek vznést na Obecní úřad nejpozději do konce dubna.

- Jiří Nevima, starosta -

INFORMACE Z OBCE

POŘIZOVÁNÍ DIGITÁLNÍ TECHNICKÉ MAPY OL. KRAJE

V souvislosti s přijetím zákona č. 47/2020 Sb. byla krajům uložena povinnost vybudovat do 30. června 2023 digitální technické mapy krajů (dále jen „DTM“). Krajský úřad Olomouckého kraje aktuálně pracuje na pořízení Digitální technické mapy Olomouckého kraje (dále jen „DTM OK“), což představuje pořízení informačního systému DTM a pořízení dat pro naplnění DTM OK.

Sběr dat probíhá několika způsoby, především se jedná o:

- pořízení leteckých měřických snímků území kraje a z nich odvozené ortofotomapy;
- pořízení dat silnic II. a III. třídy;
- pořízení dat základní polohové situace cca 30 m od silnice;
- data technické infrastruktury.

V rámci projektu Pořízení dat pro projekt DTM OK je pořizována základní polohová situace komunikací. Aby byla dodržena požadovaná přesnost následného mapování, je nutné jako podklad pro mobilní mapovací nájezd vytvořit vlíčovací a kontrolní body, které jsou pro tento projekt řešeny dle Technické přílohy, která je součástí zadávací dokumentace a je nutné je dodržet.

Vlíčovací body musí být umístěny v tělese komunikace a bez nich není možné dodržet předepsané parametry. Vlíčovací bod je geodeticky zaměřen a následně jsou data, která vznik-

nou z mobilního mapování pomocí vlíčovacích a kontrolních bodů zpřesňována.

V posledních dnech se bohužel setkáváme s případy, kdy jsou tyto body ničeny – zamalovány černou či jinou barvou, což znamená, že se tyto body musí opětovně namalovat a geodeticky zaměřit. Proto se na Vás obracíme s prosbou, abyste tyto body nijak neničili, nepoškozovali či neupravovali. V následujících týdnech budou tyto značky využity pro mobilní mapování, kdy na území Olomouckého kraje (na silnicích II. a III. třídy) začnou jezdit speciálně osazené automobily kamerami a budou provádět mapování.

Pokud budete mít další dotazy ke vzniku DTM OK či průběhu mapování, obraťte se na koordinátorku DTM Ing. Mgr. Evu Sztwiorokovou (e.sztwiorokova@olkraj.cz, tel. 585 508 438).

ÚZEMNÍ PLÁN

Proces tvorby nového územního plánu obce Střeň je ve fázi ukončení příjmu požadavků dotčených orgánů, občanů a majitelů nemovitostí. Veřejné projednání územního plánu proběhne s největší pravděpodobností koncem měsíce června tohoto roku. O přesném termínu budeme informovat.

CHODNÍK OD ŠKOLY PO FOTBALOVÉ HŘIŠTĚ

Aktuálně se dokončuje projektová dokumentace k chodníku od školy po fotbalové hřiště. Souběžně s tímto projektem vznikla technická dokumentace na vybudování dešťové kanalizace a to v místech, kde u nového chodníku chybí. Zároveň je také projektována dokumentace pro obecní datovou (optickou) síť. Po finalizaci uvedených dokumentací budou projekty odeslány na Městský úřad do Litovle ke stavebnímu řízení.

STATISTIKA POHYBU OBYVATEL 2021

Měsíc	Přistěhování	Narození	Odstěhování	Úmrtí	Celkem	Stav
Leden	1	0	0	-1	0	605
Únor	1	2	0	0	3	608
Březen	0	0	0	-1	-1	607
Duben	0	4	0	0	4	611
Květen	0	0	-2	-2	-4	607
Červen	0	0	-3	0	-3	604
Červenec	0	0	-1	-1	-2	602
Srpen	1	0	-1	0	0	602
Září	0	0	0	-2	-2	600
Říjen	3	1	0	0	4	604
Listopad	0	1	-1	-3	-3	601
Prosinec	1	0	0	0	1	602
Celkem	7	8	-8	-10	-3	

VĚKOVÉ SLOŽENÍ OBCE KE DNI 1. 1. 2022

Pohlaví	0 - 5	6 - 17	18 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 89	90 - 99	100 +	Celkem
Ženy	17	34	35	27	58	30	31	35	8	3	0	278
Muži	18	52	38	39	66	42	32	25	11	0	0	323
Celkem	35	86	73	66	124	72	63	60	19	3	0	601

- Obec Střeň -

MŠ STŘEŇ

Hurá, jaro je tu!

Konečně jsme si mohli po dlouhých zimních nocích užít krásné jarní dny plné slunečních paprsků, které nám však dlouho nevydržely. Budeme doufat, že se jaro ukáže v plné síle v nadcházejících dnech.

A nyní se vrátím k měsíci únoru, kdy v pátek 25. února proběhl ve školce „karnevalový rej“. I přes velkou nemocnost dětí se karneval povedl na jedničku. Děti vyzdobily třídu, chodbu i hernu a samozřejmě i sebe. Ve svých karnevalových maskách soutěžily, skotačily, tvořily a hlavně se dobře bavily. Vzduchem létaly balonky a celé dopoledne zněl školkou dětský smích.

V březnu proběhl již tradiční tzv. „barevný týden“. Děti docházely do školky oblečené vždy v barvě určené na daný den (pondělí zelená, úterý žlutá, středa červená, čtvrtek modrá/růžová a pátek oblíbená barva). Velice chválím rodiče a děti, zhostili se toho skvěle.

Poslední březnový den měla pro děti paní Grunová z DDM Litovel připravený jarní program s názvem „Příroda se probouzí“, který proběhl na školní zahradě. Tento den nám sice počasí zrovna nepřálo, ale ani to nás neodradilo. Děti na zahradě plnily různé úkoly. Za každý splněný úkol získaly díl puzzle. Po splnění všech úkolů, puzzle složily a mohly tak hledat schovaný poklad. Truhlička s pokladem byla samozřejmě nalezena a děti se z jejího obsahu těšily. Program byl moc pěkný a naučný a budeme doufat v další spolupráci.

A konečně zde máme duben a s ním také poslední lekci plavání, která proběhla ve středu 6. dubna. Děti zde obdržely mokré vysvědčení plné zasloužených jedniček a také profesionální fotografie z plavání. Některé děti překonaly své prvotní obavy z velkého bazénu a naučily se základům plavání. Z plavecké školy v Uničově si odnáší spoustu nových zážitků.

V tomto měsíci nás také čeká lekce Malé technické univerzity „stavitel města“ a duben završíme čarodějnickým rejem.

Mějte krásné jarní dny!

- Adéla Stryková -

ZŠ STŘEŇ

Kouzlo čisté přírody aneb ozdravný pobyt školáků

Také ve školách se postupem času zmírňovala covidová opatření a mocné kouzlo probouzející se jarní přírody dovolilo, aby se naši školáci 1. až 5. třídy mohli v týdnu 21. - 25. března zapojit do programu SEV (středisko ekologické výchovy) Švagrov ve Vernířovicích vzdálených dva km od Velkých Losin a vzdušnou čarou asi pět km od Pradědu nejvyššího vrcholu Jeseníků, kde na půl cesty se nachází horní nádrž přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé stráně.

Naše škola se tohoto ozdravného pobytu s ekologicko – environmentálním programem účastní každé dva roky, což opět už potřetí vyšlo. A to je moc dobře. Čistý čerstvý vzduch, voda, horské sluníčko a okolní příroda děti vždy učaruje, nabije a dodá sílu.

Program byl zaměřen na čtyři hlavní živly – ZEMĚ, VODA, VZDUCH a OHEŇ. Pod vedením čtyř lektorů (jako živlů) všichni přírodu poznávali, obdivovali a fyzicky zdolávali. Vyráběli papír, mýdlo, zkoumali půdu, tvořili a obdivovali zajímavé věci, které si odvezli i na památku. Mnoho poznatků, vědomostí

a zážitků o přírodě i životě zůstalo navždy v těle a dušičkách našich nejmenších.

Zároveň se mezi dětmi utužovaly a nově vytvářely kamarádské vztahy, vzájemná podpora, respekt a péče o sama sebe. Pravidelně přicházela pošta od nejbližších, což přispívalo ke spokojenosti i odvaze. Nechyběly ani kolektivní hry, zpěv, zábava, povídání, čtení pohádky na dobrou noc, česání vlásků nejmenším vílám z 1. třídy a samozřejmě pomoc při osobní hygieně. Cílem pobytu byly spokojené, znalostmi obohacené a usměvavé děti. A to se určitě vyplnilo. K tomu všemu jim přálo krásné slunné počasí.

- Miloslava Ťoupalíková -

CHARITA LITOVEL

Charita v Litovli pomáhá ukrajinským rodinám

Charita v Litovli se zapojuje do pomoci ukrajinským rodinám utíkajícím před válkou. Arcidiézní Charita Olomouc na Ukrajině začala pomáhat již krátce po roce 1990. Tehdy Charita organizovala zásilky humanitární pomoci a ozdravné pobyty dětí zasažených černobylskou katastrofou v českých rodinách. V posledních letech se zde Charita věnuje dlouhodobým aktivitám, např. pomoci dětem ulice, podpoře rozvoje místních organizací v poskytování sociálních služeb a podpoře finanční soběstačnosti ukrajinských partnerských organizací. I naše Charita v Litovli je dlouhodobě zapojená do projektu Vánoční balíček na Ukrajinu – obdarování dětí z dětských domovů a ze sociálně slabých rodin. Právě kvůli dlouhodobé spolupráci s Ukrajinou nás aktuální situace zasáhla o to více. Ve spolupráci s naším dlouhodobým partnerem Charitou Ukrajina, se v rámci bezprostřední pomoci obyvatelům Ukrajiny zasaženým válkou soustředíme na zajištění základních potřeb jako je voda, potraviny, drogerie, léky, ošacení či přístřeší. Součástí je také psychologická pomoc.

DARY A FINANCOVÁNÍ POMOCI

Pomoc Ukrajině je možné podpořit on-line finančním darem na webu: www.sternberk.charita.cz nebo převodem na č. ú.: 55660022/0800 variabilní symbol: 104

MATERIÁLNÍ POMOC A MATERIÁLNÍ SBÍRKY

Charita v Litovli prozatím materiální sbírku nevyhlašuje. Snažíme se vždy reagovat na aktuální poptávku jednotlivců nebo rodin. Využíváme zásoby z potravinových sbírek a Potravinové banky. V případě, že někdo potřebuje konkrétní materiální pomoc, vyhlásíme poptávku na našem Charitním Facebooku: Charita Šternberk - Litovel, Uničov nebo zajistíme okamžitě dle skladových kapacit.

UBYTOVÁNÍ RODIN I JEDNOTLIVCŮ

I nadále poptáváme ubytovací kapacity. Pokud máte možnost ubytovat ukrajinské uprchlíky – jedná se většinou o maminky nebo babičky s dětmi, ozvěte se nám na tel. číslo

731643780 nebo na email:

katerina.kargerova@sternberk.charita.cz.

NABÍDKY POMOCI

Evidujeme a snažíme se propojovat veškeré nabídky s poptávanými potřebami pomoci. V případě, že cokoliv nabííte, kontaktujte nás prosím na emailu:

katerina.kargerova@sternberk.charita.cz

PORADENSTVÍ UKRAJINSKÝM RODINÁM

Rodinám nabízíme pomoc s registrací v Krajském asistenčním centru (KACPU) a s vyřízením mimořádně okamžité pomoci na Úřadu práce, pomoc s hledáním zaměstnání včetně doprovodu a tlumočení. Informace ohledně umístění dětí do školských zařízení, informace ohledně kompenzačních bonusů pro ty, kteří poskytli ubytování uprchlíkům apod.

Pomoc Ukrajinským rodinám v rámci naší Charity v číslech:

Doposud jsme:

V našem krizovém bytě jsme ubytovali čtyřčlennou rodinu. Dalším 30 osobám se nám podařilo zajistit ubytování u jiných subjektů. Materiální pomoc byla vydána 77 osobám, potravinová pomoc 94 osobám a finanční 1 osobě. Na úřady jsme doprovodili 16 osob, zprostředkovali tlumočení 26 osobám a 22 lidem jsme pomohli hledat zaměstnání.

V případě, že máte rodinu ubytovanou u sebe a chtěli byste s čímkoliv poradit, neváhejte se na nás obrátit. Rádi Vám pomůžeme.

- Kateřina Kargerová -

PODPORA PRO UKRAJINSKOU RODINU

Po dobu tří týdnů jsme poskytli u sebe doma ubytování rodině prchající před válkou. Mamince a dětem - šestnáctileté dívce a sedmiletému chlapci. Všichni pocházejí z Charkova. Byla to pro nás intenzivní doba. Čas, který ukázal, že krize je příležitostí k růstu.

Nespočet vlivů napomohl tomu, že jsme za tak krátkou dobu zvládli ve spolupráci s maminkou její rodinu stabilizovat. Podařilo se sehnat pronájem a vybavit byt - nábytek a vybavení poskytla charita a dárci. Dětem se zajistilo vzdělávání a mamince díky tomu možnost nadále stabilně pracovat. Nyní žijí a studují v Olomouci.

Kromě vlastního úsilí a dobrého načasování nám pomohla velká podpora z obce. Podpora informační, materiální, finanční, logistická a (na toto vše navazující) podpora psychická.

Tímto srdečně děkujeme úřadu Střeň a ZŠ Střeň. Dále jmenovitě paní Gabriele Kubíčkové a její síti přátel, paní Martě Podhorné, paní Miloslavě Toupalíkové, manželům Nevimovým, paní Jarmile Večeřové, manželům Hlaváčovým, paní

Ireně Drozdové a manželům Smičkovým.

Francovi + rodina paní Anny

- Barbora Francová -

STŘEŇ V DOBÁCH MINULÝCH

Střeňské lesy – zdroj obživy, práce a osvěžení

Pokračování z minulého čísla Zpravodaje.

Z lesa občané Střeň získávali i trávu pro dobytek, protože louky nestačily. Tráva se musela sekat srpem kvůli stromkům, za použití kosy dával hajný pokutu. Buďto si zájemce koupil od lesní správy takzvaný „cejch“, což bylo potvrzení, že může jezdit dělat trávu na určené místo a potvrzení se muselo připevnit na trakař. Druhou možností bylo koupit si takzvaný „provázek“, plochu zhruba 10 x 50 metrů nazývanou podle toho, že na její zaměření před vykolíkováním používal hajný provázek. Tato zvyklost se udržela ještě po roce 1945 a tehdy se platilo podle kvality a množství trávy 6 – 10 korun. Uživatel musel „provázek“ zesíct, posbírat klestí a shrabat napadané listí. Hajný na vše dohlížel a nikdo si nedovolil ho neuposlechnout. Hajný byl vážená osobnost a les byl pod jeho vedením vzorně udržován. Pamětníci, kteří lesy kolem Střeň a Pomoraví navštívili, o nich tvrdili, že byly uklizené jako parky v Olomouci.

Les také dával v podzimních měsících možnost nahrabat si spadené listí, které využívali na podestýlku zejména malí rolníci, kterým nestačila sláma. Hajný jim vyznačil místo, kde mohou listí hrabat a pak z listí vytvořil pravidelnou hromádku zvanou figurka, to proto, aby se mohla změřit na poplatek.

V lužních lesích okolo Střeň rostla spousta krásných květin a jejich sběr představoval zvláštní druh podnikání. Největším producentem těchto květin byla střeňská rodačka paní Františka Sekaninová, u které se shromažďovalo natrhané kvítí, které dodávala do Prahy, do tržnice dvěma místním firmám Melicharové a Marešové.

Urovnané kytičky přijímala do dvaceti hodin, aby v noci nebo brzy ráno byly připraveny k odeslání. Kytiky zajišťovaly často jediný výdělek řadě střeňských rodin, a to hlavně v době krize. Květiny se posílaly buďto v ohrabečných koších nebo v širokých nízkých koších, které se užívaly výhradně pro přepravu květin. Zde se potom vršily ve vrstvách na sebe a vrch koše se zašival pytlou. Nočními vlaky putovaly do Prahy. Během roku se sbíraly sněženky, bledule, petrklíče, konvalinky a pomněnky, které se v lese natrhaly do nůží a doma se pak z nich vázaly kytičky – pěkně

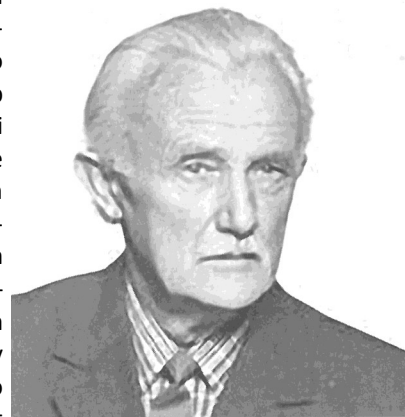
Františka Sekaninová,
největší květinářka ve Střeňi

LIBERATOR 995 SE NEVRÁTIL

Obec Střeň měla tu čest v minulosti spolupracovat se spisovatelem Ing. Františkem Adamcem a částečně se tak podílet na vzniku knihy „Liberator 995 se nevrátil“. Kniha byla vydána v roce 2021 a obsahuje cenné informace o našem rodákovi panu Aloisi Uvázlovi – letci a příslušníkovi 311. čs. Bombardovací peruti RAF.

urovnané, obrovnané jehličím či dalšími květinami, případně květinovými lístky a zavázané lýkem. Jedna kytička představovala množství, které se sevěřelo v hrsti v prostoru mezi ukazovákem a palcem. Kytičky se prodávaly na kopy, tedy po 60 kusech. Zručná trhačka dokázala dodat jeden až jeden a půl kopy kytiček za den. Za války se platila za kytičku jedna koruna. Po roce 1945 se ještě nějaký čas tato činnost udržela, hlavně na svátky jako byl MDŽ, Svátek matek, a Den učitelů – to byly pro trhačky doslova žně. Květiny se vozily i do Olomouce či Pardubic a Ostravy. Trhání kytiček většinou po roce 1945 dělaly rodiny železničářů, protože měly režijní slevu na jízdě a samy si pak natrhané kytičky rozvážely tak, že jedna členka rodiny brzy ráno nasedla do vlaku s urovanými kytičkami a na nádraží ve městě na ni čekaly květinářky, které pak květiny prodávaly.

Pletením košů se zabývala řada obyvatel. Uměli plést košíky, ošatky, koše, trháčky a ohrabečňáky, ale i ozdobné košíčky na květiny a velikonoční košíčky na snášení vajíček. Pletlo se z vrbového proutí, hlavně z vrb u potoků a škarp. Mezi nejznámější košíkáře patřili Josef Vyroubal, Jan Frýdl a Vladimír Wengryn. Pro žádného z nich nebyla výroba košíkářského zboží hlavním zdrojem příjmů. Prutníky na výrobu košíkářského zboží se začaly vysazovat až po roce 1945 a přitom šlo jen o dva malé – jeden vysazený Státními lesy u Březové a druhý, který je dodnes u štěpánovské hájenky. U Lhoty nad Moravou si založil svůj prutník pokračovatel košíkářského řemesla, syn Josefa Vyroubala, Josef. Metle stejně jako košíky uměl z vrbového proutí vyrobit skoro každý obyvatel Střeň.

Střeňský košíkář Josef Vyroubal

Les také poskytoval jahody, maliny ale hlavně houby, kterých tu rostlo na několika místech v lese velké množství. Při sbírání si lidé nejen pomohli k obohacení jídelníčku nasbíranými plody, ale byl to současně jakýsi druh odpočinku a rekreace. K tomu přispěl vzorně udržovaný les.

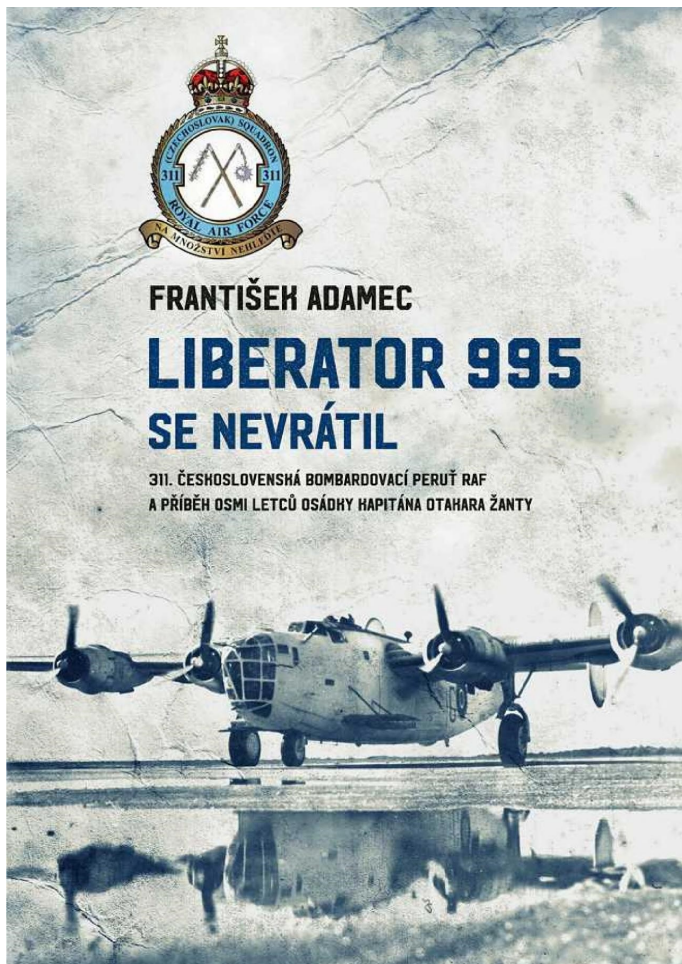
Pokračování v příštím čísle Zpravodaje.

Zdroj: Hanácký kalendář 2014 – zpracoval Milan Jahoda. Jako podklad byla použita kniha Historie obce Střeň a kroniky obce Střeň

- Dagmar Holánková -

Knížku Liberator 995 se nevrátil napsal spisovatel Adamec František. Má pevnou vazbu a obsahuje 696 stran. Jeden prvovýtisk věnoval sám autor naší obci. Je možné si ji i vypůjčit v místní obecní knihovně.

311. československá bombardovací perut RAF byla v období druhé světové války jedinou československou bombardovací

vací jednotkou, která operačně působila z území Velké Británie. Od září 1940 do dubna 1942, v rámci britského Velitelství bombardovacího letectva, ničila cíle v Německu, Itálii a na Německem okupovaných územích. Následně až do konce války v roce 1945 – v sestavě Velitelství pobřežního letectva – plnila úkoly námořního průzkumu a protiponorkového boje. Na pozadí bojové činnosti 311. peruť kniha zachycuje dramatické životní příběhy osmi československých letců, včetně rekonstrukce jejich osudového letu 13. března 1944, široce informuje o letounech Consolidated Liberator, kterými byla peruť od léta 1943 vyzbrojena a pojednává také o leteckých základnách RAF Beaulieu a Predannack na jihu Anglie i životě letců v těchto místech.

F/Lt A. Uvížl (13. 3. 1944) a P/OV. Obšil (13. 10. 1942). Na snímku oba v hodnostech P/O.

Všem letcům osádky P/O Otakara Žanty, včetně A. Uvízla, je věnována pamětní deska na letišti Vrátkov u Českého Brodu. Byla vystavěna v roce 2005 zásluhou autora knihy a jeho kolegů – sportovních letců.

- Dagmar Holánková -

ZABYDLENOST OBCE STŘEŇ POČÁTKEM 19. STOLETÍ

Na sklonku 18. století se stručná informace o obci dostává na stránky nejstarší moravské topografické příručky, sepsané Františkem Josefem Schwoyem a vydané ve Vídni (1793). Střeň je zde popisována jako ves příslušející k panství zrušeného kláštera Hradisko, vzdálená jednu hodinu cesty jihovýchodně od Litovle, ležící nedaleko soutoku Oskavy s Moravou. Měla tehdy 26 domů a 215 duší, 50 jiter dobré zemědělské půdy a asi 100 jiter luk.

O složení a majetkovém a sociálním rozvrstvení obyvatelstva obce na počátku 19. století podrobně zpravují dochované kontribuční seznamy uložené v obecním archivu. Příkladem může být rozpis kontribuce pro rok 1806. Ve Střeni tehdy stálo 27 obydlených domků, jedna obecní chaloupka (č. p. 2) zůstávala neobydlena. V č. p. 1 bydlel obecní pastýř s manželkou, č. p. 3 - 18 byly označeny zahradnické usedlosti, č. p. 19 panská myslivna, zbývajících 9 domků (č. p. 20 - 28) obývali domkáři na obecní půdě.

V rodinách zahradníků žilo celkem 16 hospodářů s manželkami a 41 dětí (v to počítaje i 4 starší 18 let). Rodiny domkářů měly 9 hospodářů se ženami a 16 dětmi (z nich dva starší 18 let). Myslivec Jan Tepper s manželkou měli šest dětí, obecní pastýř Jiří Opletal žil se ženou. Kromě hospodářů (držitelů usedlostí a domků), jejich manželek a dětí (celkem 117 osob) žilo ve vsi 13 výměnkářů se 7 dětmi, 8 rodin podruhů na zahradnických usedlostech (26 osob), 3 čeledíni zaměstnaní a bydlící u dvou zahradníků, 1 děvečka a 1 učeň ve službách panského myslivce, 3 žebračky s 3 dětmi – přístřeší nacházely u některých zahradníků a domkářů a 1 vysloužilý voják pobývajících u zahradníka Jana Hejného v chalupě č. p. 12.

Celkem tedy žilo ve vsi 175 obyvatel – 95 mužů a 80 žen. Dospělých osob (nad 18 let) bylo 101, dětí a mladistvých (do 18 let) 74. Jeden domek obývalo v průměru 6,48 osob.

Nejobydlenější bývaly usedlosti zahradníků s výměnkáři a rodinami podruhů. V zahradnické chalupě č. p. 12 Jana Hejného tehdy žil hospodář se ženou a 4 nedospělými dětmi, dvě rodiny podruhů s 3 dětmi, 1 stará žebračka a vysloužilý voják – celkem 15 osob! Deset osob obývalo zahradnickou usedlost č. p. 6 Josefa Dostála, rovněž i myslivnu Jana Teppeera, 9 lidí žilo pod střechem chaloupky č. p. 11 zahradníka Jiřího Coufala, stejný počet osob obýval zahradnickou chalupu č. p. 18 Františka Přidala.

V 1. polovině 19. století se obec stavebně příliš nerozrůstala, podstatně rychleji však přibývalo jejích obyvatel. Dle moravské topografie Gregora Wolného, vydané v Brně r. 1846, měla ves Střeň 31 domů, v nichž žilo 252 obyvatel (128 mužů a 124 žen).

K významné události ve správních dějinách obce došlo roku 1826. Sousední ves Lhota, v minulosti spojená s Náklem, vedla s tamními sedláky spor o pastviny. Lhotští přestali chodit do Nákla na obecní schůze a požádali vrchnost, aby je od Nákla oddělila a připojila ke Střeni. Tak se i roku 1850 stalo, o čemž svědčí společná pečeť obou vsí. Lhota zůstala součástí Střene do roku 1919, kdy se obě obce osamostatnily.

- Zdroj obecní archiválie -

- Vladimír Kamínek -

NOVÁ KNIHA O NÁKLE

Vážení nákelští občané a přátelé Nákla.

V letech 2013-2020 jste mohli najít v Nákelském zpravodaji články, které se vázaly k historii a kultuře Nákla. Ty se staly podkladem pro vznik knihy s názvem „Střípky z Nákelské historie a Náboženský život v Nákle“.

Jedná se o dvoudílnou publikaci, kde první díl pojednává o historii Nákla na pozadí světových dějin od pradávných dob až po současnost (do roku 2020). Každé období je doloženo obrazovým materiálem.

Zajímavá kapitola je o živnostnících v Nákle, o spolkové činnosti, o škole, o zdravotnictví, atd. Neobvyklé informace se dozvíte o historii hospody „U Gajů“. Hodně zajímavého se dočtete o významných osobnostech Nákla z minulosti i současnosti.

Druhý díl knihy začíná popisem stavebních církevních památek, včetně unikátního nákelského kostela a fary. Další, menší památky, jako jsou kapličky a kříže, jsou popisovány po sobě tak, jako byste šli procházkou a postupně je potkávali. Budete tak mít typy na výlety po okolí Nákla.

Naši předkové se účastnili různých církevních slavností. Možná je poznáte na některé z fotografií. Se souhlasem prof. Jindřicha Štreita bylo použito do knihy i několik desítek jeho fotografií. Jednu z kapitol napsal MUDr. František Špruček PhD., MBA včetně fotodokumentace.

Na 280 stranách se můžete dozvědět spoustu nových věcí

nejen o Nákle. Najdete zde odpovědi na různé otázky: Co jsou to počty sousudkové? Jak vypadalo vysvědčení ze školního roku 1888/1889? Kolik bylo žáků v 1. třídě v Nákle v r. 1883 a jak vypadali na fotografii? Jak moc zasáhly Náklo povodně v r. 1997? Co víte o podzemních chodbách v Nákle?

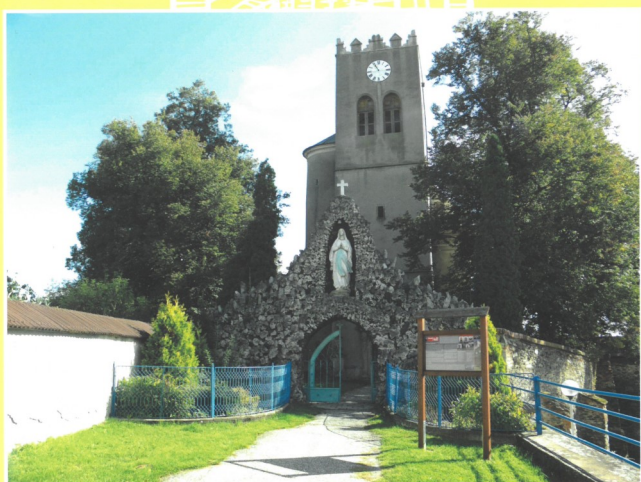
Kdo má rád folklór, může shlédnout spousty fotografií z období let 1991 – 2001, kdy každoročně probíhaly v Nákle „Jízdy králů“.

V příloze je seznam zpěváků kostelního sboru za posledních 100 let. Také slovník méně známých hanáckých slov z Nákla a okolí, které se v Nákle používaly a které upadají v zapomnění.

Koronavirová pandemie nám neumožnila uvést knihu tradičním způsobem při veřejném „křestu“. Snad se to podaří při 2. vydání, kde opravíme i drobné překlepy, za které se omlouvám.

Pěknou četbu přeje MUDr. Marie Turková.

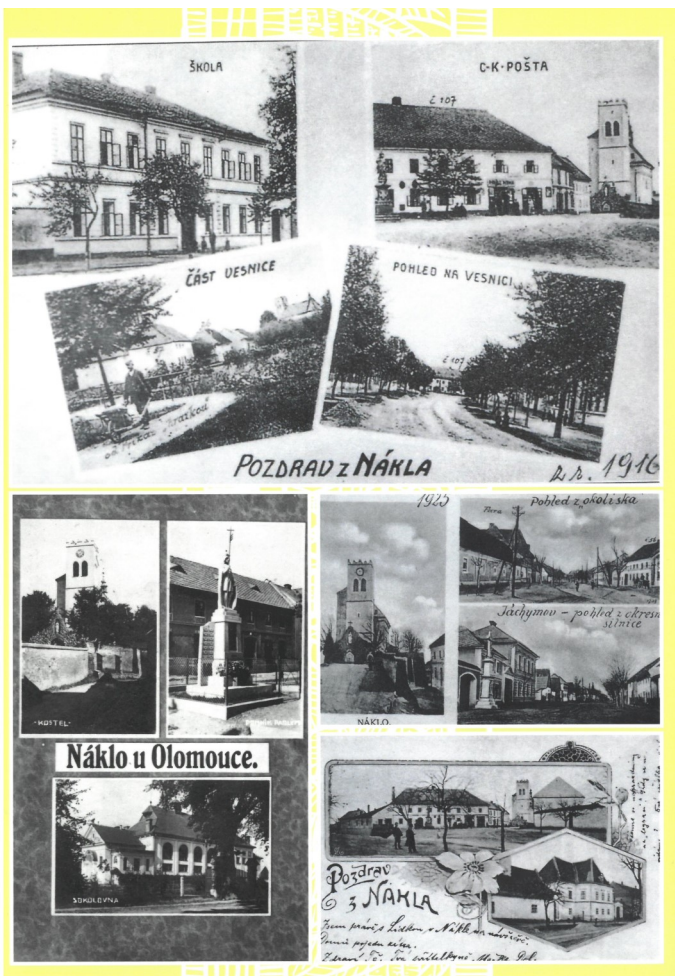
- Marie Turková -

STŘÍPKY Z NÁKELSKÉ HISTORIE A NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT V NÁKLE

MUDR. MARIE TURKOVÁ

TAK JDEME NA TO... KONEČNĚ ZASE FOTBÁLEK

Srdečně zvujeme všechny na naše mistrovská klání a těšíme se na Vaši přízeň.

Rozpis Vám napoví kdy, kde a v kolik hrajeme. Jinak kromě fotbalu zvujeme srdečně i na **tradiční nohejbalový turnaj ve Střeňi** na asfaltovém hřišti za kulturním domem a to **v sobotu 7. května od 9:00**. Bude to již 22. ročník. Bufet, tradiční pochoutky z udírny a PEČENÉ MAKRELY budou po

celý den. K poslechu a dobré náladě bude po celý den a ve večerních hodinách hrát DJ Kubajs.

Velmi se těším na setkání na všech těchto akcích a ještě jednou moc díky za Vaši podporu a přízeň.

Přeji všem hlavně klid a pevné zdraví.

Jménem TJ Střeň, z. s. Jarda „doktor“ Havlíček - předseda.

- Jaroslav Havlíček -

			DOMÁCÍ	HOSTĚ	ODJEZD
PÁ	10. 6. 2022	18:00	FK Huzová	TJ Střeň	16:40
NE	10. 4. 2022	15:00	TJ Střeň	SK Králová	XXX
SO	16. 4. 2022	15:00	FK Horní Loděnice	TJ Střeň	13:45
NE	24. 4. 2022	15:00	TJ Střeň	TJ Štěpánov	XXX
NE	1. 5. 2022	16:30	Sokol Hnojice	TJ Střeň	15:35
NE	8. 5. 2022	15:00	TJ Střeň	Sokol Velký Újezd	XXX
SO	14. 5. 2022	16:30	FK Nemilany	TJ Střeň	15:20
NE	22. 5. 2022	15:00	TJ Střeň	TJ Mladějovice	XXX
SO	28. 5. 2022	16:00	Sokol Moravská Huzová	TJ Střeň	15:05
NE	5. 6. 2022	15:00	TJ Střeň	Sokol Doloplazy "B"	XXX
NE	12. 6. 2022	15:00	TJ Střeň	SK Město Libavá	XXX
SO	18. 6. 2022	17:30	FC <u>Drahlov</u>	TJ Střeň	16:15
NE	26. 6. 2022	15:00	TJ Střeň	FC Kolos Jiříkov	XXX

STŘEŇSKÉ LÓSKÁČEK

Ú	J	K	I	F	L	I	N	T	A	D	A	H	D	O
S	Ó	L	I	S	T	K	A	K	Č	A	B	Y	R	D
M	Á	A	R	A	A	K	Č	I	L	H	I	C	Š	E
Ě	B	V	Á	K	K	O	L	O	B	Ě	Ž	K	A	P
V	E	Í	H	D	B	A	K	Č	A	P	O	K	Ř	O
K	B	R	O	O	A	T	E	U	L	I	S	E	E	R
O	U	R	P	R	O	T	O	K	O	L	T	Á	V	O
M	R	T	V	O	L	A	N	E	E	V	R	T	I	D
P	Č	A	K	L	F	T	M	P	Á	A	U	Ě	D	N
O	Á	B	Z	R	S	H	I	Ř	A	N	N	M	E	I
T	K	O	E	E	E	C	K	I	F	E	A	Á	N	C
C	V	S	T	P	E	A	M	B	U	L	A	N	C	E
A	K	O	Ř	E	N	Š	A	Z	Ó	L	U	L	E	C
A	R	J	E	C	A	R	E	D	E	F	O	T	K	A
P	Í	Č	A	K	T	N	A	R	U	G	I	F	K	A

AMBULANCE BURČÁK CELULÓZA CIHLIČKA
EVIDENCE FEDERACE FIGURANTKA FIKCE FLINTA
FOTKA FRESKA KLAVÍR KOLOBĚŽKA KOMPOT
KOPAČKA KOŘEN MRTVOLA NÁMĚT ODHAD
OSOBA PERLORODKA POBOČKA POHÁR
PORODNICE PROTEST PROTOKOL PŘETVÁŘKA
RYBAČKA SILUETA SLEPICE SÓLISTKA STRUNA
ŠACHTA ÚSMĚV

-Dagmar Holánková -

Které pokrmy patří k Velikonocům?

Zdroj: irozhlas.cz/zivotni-styl, Foto: Dagmar Heřtová

OMALOVÁNKY PRO DĚTI

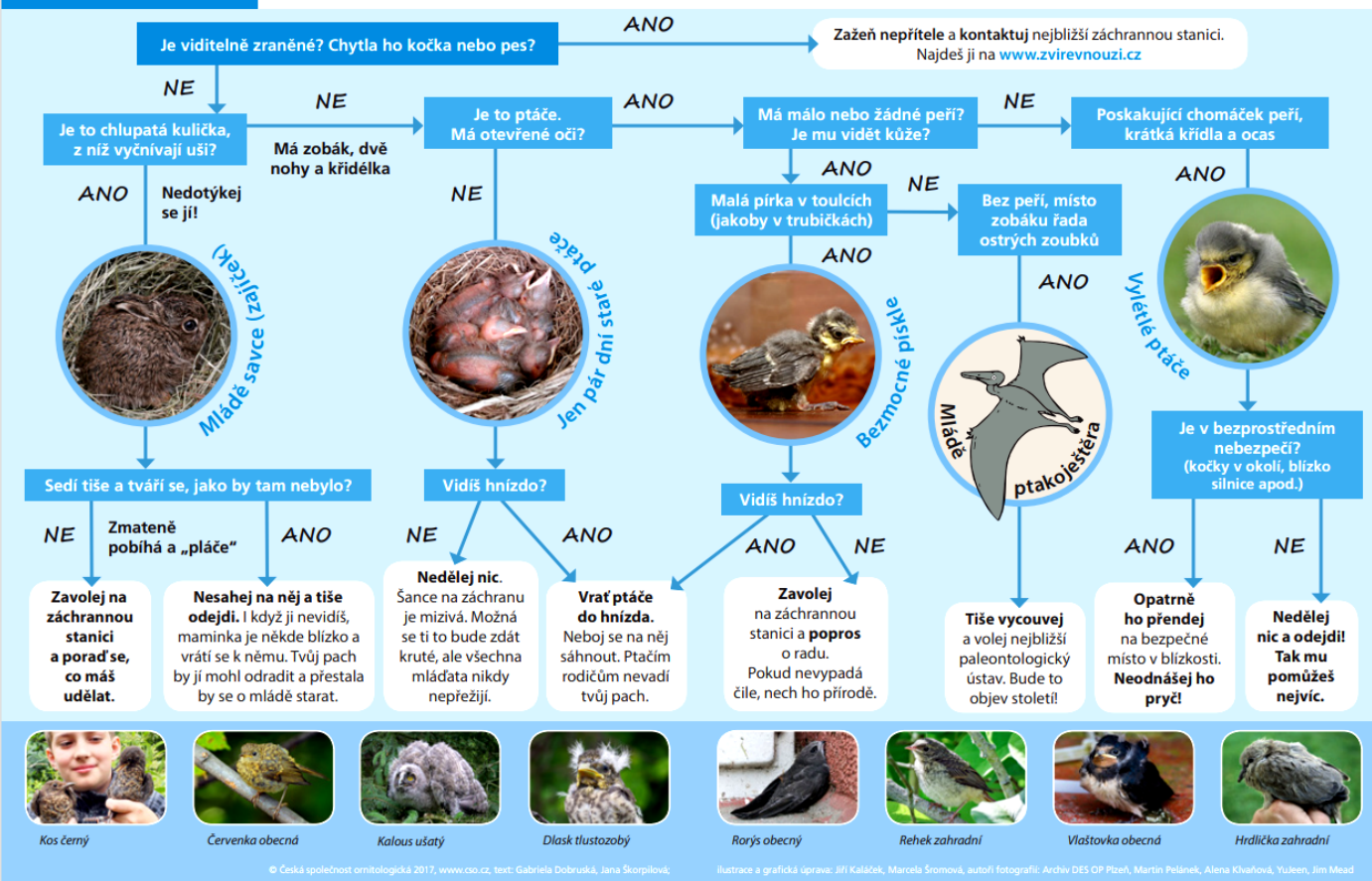
Zdroj: www.supercoloring.com/cs/omalovanky/roztomily-zajicci-s-velikonocnimi-vajicky

- Petr Němeček -

Ptáčata známá neznámá

Co uděláš, když najdeš opuštěné mládě?

Odpovídej na otázky
a postupuj ve směru šipek.

SRPŠ Střeň pořádá

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ PLES

pro malé i velké čarodějnice a čaroděje

**v sobotu 23. dubna 2022
od 14 hod v sále KD ve Střeni**

**Vstupné dobrovolné | Občerstvení a tombola zajištěna
Na všechny se těší pořadatelé**

PLÁN AKCÍ

14. dubna - Velikonoční taneční zábava se skupinou
Motors Rock

23. dubna - Dětský maškarní ples

6. května - Položení kytic k pomníkům u kapličky a na návsi
(u příležitosti výročí ukončení 2. světové války).

7. května - Nohejbalový turnaj

Uzávěrka příštího čísla zpravodaje: 9. června 2022

Príspevky zasílejte v elektronické podobě (fotografie zvlášť) na: obec@stren.cz a v kopii na mistostarosta@stren.cz.

Přispívali: Jiří Nevima, Adéla Stryková, Miloslava Ťoupalíková, Kateřina Kargerová, Barbora Francová, Dagmar Holániková, Vladimír Kamínek, Marie Turková, Jaroslav Havlíček, Petr Němeček.

Redakční rada: Petr Němeček, Dagmar Holániková, Vladimír Kamínek.

Názor autora článku nemusí být nutně názorem vydavatele. Do textu autora nezasahujeme. Příspěvky nejsou honorovány.

Evidenční číslo: MK ČR E 21502

Místo vydání - Střeň